

Наш культурны асяродак

ЖЫВАНДОЛЯ

Выпуск № 18 (188)

■ Культурная беражлівасць

МОДА НА ПЕСНІ

Вось як жа проста адно слова можа стаць модным... А яшчэ ж як натхніць. Аляксандр Ціхановіч і Ядвіга Паплаўская вырашылі арганізаваць акцыю «Родныя песні зберэжым!». З гэтай акцыяй праехаць па Беларусі, выконваючы самыя папулярныя песні, якія даўно гучаць, але людзі іх вельмі любяць, а таксама і новыя песні, якія, можа, і не шмат чулі, але могуць упадабаць і палюбіць. У праграму ўвайшлі самыя лепшыя песні народных артыстаў Беларусі Аляксандра Ціхановіча і Ядвігі Паплаўскай і маладыя спевакі, якія працуюць пад патранатам іх прадзюсарскага цэнтра і супрацоўнічаюць з ім: Анастасія Ціхановіч, Івана Буслая, Мікіты Фаміных. Да акцыі далучыліся некаторыя артысты прадзюсарскага цэнтра «Спамаш». Вось ад іх якраз-такі варта чакаць не проста перапевак былых шлягераў, а новых песенных твораў.

Акцыя разлічана на год. Стартвала яна ў красавіку з горада Полацка, старажытнай сталіцы, якая прыняла артыстаў вельмі цёпла. Нягледзячы на тое, што квіткі каштавалі грошай, зала была поўная, слухачы прыходзілі сем'ямі, з дзецьмі. А напрыканцы канцэрта людзі падыходзілі і пыталіся: «Калі вы яшчэ прыедзеце?» Далей акцыя «паедзе» па ўсіх гарадах Беларусі: буйных гарадах, маленіх, нават аграгарадках. Вось так, аб'ехаўшы Беларусь, у выніку і да сталіцы дабярэцца, і гэты момант будзе адзначаны вялікім гала-канцэртам. Міністэрства культуры з задавальненнем падтрымала такую акцыю, якую арганізуюць самі артысты, не патрабуючы на яе сродкаў з бюджэту.

Мэта — паказаць, што Беларусь славіцца не толькі МАЗамі, але мае вялікі скарб з прыгожых песень. Вядомыя і пазнавальныя — пастараліся паказаць у новых аранжыроўках, з цікавай падачай. Уся праграма цягнуцца 3 гадзіны, ідзе з жывым гукам. Але што цікава: у кожным горадзе могуць далучыцца мясцовыя выканаўцы, якія хочучь трапіць на сцэну разам з «зоркамі», атрымаць нейкія парадзі ад іх. А найбольш таленавітыя могуць атрымаць свой шанец, калі іх творчасць «зачэпіць». «Зорныя» імёны, вядома, прыцягваюць, але ж народныя артысты Беларусі, пачынаючы сёрыя гэтых канцэртаў, сямьдмо роўна стаяць на моладзь, выпускнікоў беларускага варыянта «Фабрыкі зорак» — «Зорнага дзіжана». Гэта нават цікавей — іх прачытанне песень, тое, як моладзь адчувае былія хіты і наколькі гатовыя вярнуцца творцы Ханка ці Мулявіна.

Але дзеяла чаго патрэбныя такія акцыі? У тым ліку дзеяла таго, каб у рэпертуары маладых артыстаў з'явілася больш песень на беларускай мове,

якія людзі гатовы слухаць, што адчувалася пасля першых канцэртаў. І што яшчэ больш важна — гэта з'яўленне новых песень на беларускай мове. Напрыклад, запісаў песню «Я захлынаюся» на беларускай мове Іван Буслая (аўтары — Я. Алеянік і Ю. Быкава). Сёння моладзь больш прагматычная і імкнецца адрэзаць 2 варыянт адной і той жа песні — на беларускай і рускай мовах. Так зрабіў пераможца «Зорнага дзіжана» Мікіта Фаміных. Яго песня «Каханне — небяспечная гульня» ёсць у дзвюх версіях. А часам бывае і так: песня ў канцэрце пачынае выконвацца па-руску, а праз куплет артыст пераходзіць на беларускую мову. Слухачы станюць рагуючы і на такі падыход. Самае важнае — на родную мову рагуюць! І яшчэ беларускай публіцы падабаюцца рэмікі. Хто падумаў бы, што рэмікс песні «Чарка на пасашок», якую падчас канцэртаў акцыі выконваюць Ціхановіч і Паплаўская, будучь успрымаць як танцавальны хіт? Гэтаж жа і успрымаюць — устаюць з месцаў і танцуюць. Выснова: песні розных патрэбны, але родныя павінны гучаць лепш і цікавей. Яны могуць становіцца папулярнымі, і нават можа стварыць моду на беларускія песні. Калі не выконваць іх формальна. І тады няхай будучь акцыі.

Ларыса ЦІМОШЫК

■ Асобы

ДЗЕД МАЎР

У маім дзяцінстве пра яго казалі менавіта так. Ён быў ужо сталы, масціты, сівы, мудры чалавек. Але добры — як родны дзядуля, што жыў на Палесці. Аднойчы мая мама затрымалася з працы, а калі прыйшла, то са стосам кніжак: стаяла ў кнігарні ў чарзе. Сярод новых кніг, што яна прынесла, была кніжка Маўра «Палескія рабінзоны». У нас у двары была даволі вялікая кампанія дзядей-аднагодкаў. Таму кнігі прачыталіся і перадаваліся з рук у рукі. А потым становілася глебай для гульні. Прачытаўшы, мы вырашылі прывесці на сябе гэтую ролю ў рабінзоны, якія любяць вандраваць і пазнаваць. І хто ведае, можа, я і дагэтуль гуляю ў яе — упэўнена, што няма на свеце нічога больш загадкавага, чым мая радзіма...

Гэта адкрыў многім дзеем «Чараўнік з краіны маленства», як сёння называюць Янку Маўра. Яго імя гучыць часта — сёлету 130-годдзе пісьменніка, які фактычна стаў пачынальнікам беларускай дзіцячай літаратуры. Ён аўтар прыгодніцкіх твораў «Чалавек ідзе», «У краіне райскай птушкі», «Амок», «Сын вады», «Палескія рабінзоны», «ТБТ», «Шлях з цемры» і іншых. У нацыянальнай бібліятэцы Беларусі прадастаўлена выстава «Янка Маўр. Рамантык. Падарожнік. Педагог» з фондаў Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры. Рукпісы, машынапісы, асабістыя рэчы, кнігі з дароўнымі надпісамі...

І калі б была магчымасць прадставіць асабістыя рэчы больш поўна, то адной з іх магла б быць скрыпка Янкі Маўра, на якой ён іграў! Цяпер інструмент захоўваецца ў Музеі Якуба Коласа. Гэта не выпадак. Колас і Маўр былі сябрамі. У трылогіі Коласа «На ростанях» ёсць персанаж-настаўнік, прататыпам якога з'яўляецца Янка Маўр. Пісьменнікі нават парадніліся, і ў іх агульніны ўнук і праўнік.

Зяць Янкі Маўра, сын Якуба Коласа Міхась МІЦКЕВІЧ:

— Спадзяюся, выйдзе кніга пра Янку Маўра. Матэрыялы да яе я падрыхтаваў. Гэты чалавек варты асобнай кнігі ўспамінаў. Насамрэч Янка Маўр павінен быў быць па прозвішчы Ільін. Яго бацька салдатам вярнуўся з Крымскай вайны, і калі перапісалі прозвішчы, то Міхаіла Фёдаравіча запісалі Фёдаравым. Так і застаўся Фёдаравым, як і яго нашчадкі... Янка Маўр быў вельмі цікавым чалавекам. Я лічу, што з твораў, якія павінны вывучацца ў школе, — гэта найперш «ТБТ» і «Шлях з цемры». Там падзея неабходнасьць моладзі займацца справамі, якія вакол іх адбываюцца. Прывучыць іх да работы. Гэта асабліва важна для гарадскіх дзяцей, якія іншым разам не ўмеюць цвірк забіць у сценку. Гэтым творам Янка Маўр апыраўдзіў Гайдара гадоў на 7. І вельмі перажываў, што яго кнізе не надавалі такой увагі, як кнізе Гайдара. З твора «Шлях з

цемры» вынікае самае важнае для моладзі. У гэтым творы паказана, як у рамесным вучылішчы сабраліся маладыя хлопцы, аднадумцы, якія сталіся знайсці і кнігу цікавую, і прэйскуранты, якія рассылаюць іх. І галоўнае, што яны абмяркоўвалі ўсе праблемы самі. І гэта вельмі важна — усебаковае абмеркаванне любога жыццёвага пытання. Гэтая думка ў Янкі Маўра праходзіць у кнізе. Ён жа і дзіцяй сваім выхоўваў у плане, каб дашім магчымасці развівацца як мага больш. Сам жа збіраў бібліятэку. Яго бібліятэка была адна з лепшых у Мінску ў даваенныя часы. Яшчэ прыклад адказнага бацькоўскага выхавання: дачка Маўра збірала маркі. А ён казаў: «Калі ты марку атрымала, то павінна ведаць, дзе гэтая краіна знаходзіцца, хто там жыве, які там клімат, што за прырода»... Па майой прасьбе яго меншая дачка напісала ўспаміны аб сваёй сям'і. Яна многа расказвала цікавага.

Дзякуючы сучасным тэхналогіям ёсць магчымасць убачыць і прачытаць поўныя тэксты твораў пісьменніка

І асабліва тое, як Янка Маўр настойліва патрабаваў, каб дзеці чыталі. Кніга — адна з найбольш важных крыніц, якія на талюць нашы веды. Дзякуючы гэтым чытач адчувае сябе героем ці Геранію, праходзіць праз гэтую кнігу сам, думае, як бы ён паводзіў сябе ў пэўны абставінах. Янка Маўр лічыў, што дзіця, якое шмат чытае, нават калі не падрыхтуецца да ўрока, то ўсё адно адкажа больш-менш прыстойна за кошт агульнага развіцця. Сям'я ў пісьменніка была вялікая. Старэйшы сын Фёдар быў названы ў гонар дзе-

да. Разумны быў хлопец. Але перастаў вучыцца. Сабраўся з кампаніяй, праводзіў увесь час у двары. Аднойчы бацька сабраў сумачку, яго рэчы: «Не хочаш вучыцца — ідзі да сваіх сяброў, займайся чым хочаш. А калі адумаешся, прыйдзеш і будзеш вучыцца — я цябе прыму». Выйшаў Фёдар. Пастаяў, падумаў, куды падацца. Вярнуўся і сказаў: «Тата, я буду вучыцца». І вучыўся, скончыў школу выдатна, універсітэт, абараніў кандыдацкую, доктарскую, стаў акадэмікам...

Пісьменнік любіў дзядей і тонка адчуваў іх псіхалогію. Прывучыў сваіх дзяцей любіць спраўдзіць музыку. А на ганары часта вазіў іх у вандроўкі па розных мясцінах, каб раслі цікаўнымі і разв'язнымі. Але мог сам іх зацікавіць менавіта таму, што быў цікаўны на сваёй прыродзе. Чым жа ён толькі не цікавіўся! Кажуць, нават спырытызм — хацеў з духам вядомых людзей кантактаваць. Любіў і жарты, і розыгрышы. Напрыклад, напісаў маленькае апавяданне пра рудога хлопчыка і наўмысна зрабіў 6 памылак. І пайшоў у рэдакцыю. Даваў пачытаць — але ўсё знаходзілі адну-дзве памылкі. А мастак Вялянцін Ціхановіч убачыў усе 6 памылак, якія не ўзважылі тых, што працавалі са словам. Гумар праходзіць скрозь усю яго творчасць. А то яшчэ адзін выпадак. Жыў летам Маўр на дачы ў Ждановічах, а яго суседом быў акадэмік-прудэнт-аўца. Маўр браў лейку і хадзіў у лес на вачах у суседа. Той, зайнтраваны, пытаўся: «Што гэта ты робіце?» — «А хачу, каб грыбы нараслі». — «Кіньце, такога не будзе». Маўр толькі пасміхаўся. А сам папрасіў аднаго хлопчыка, каб прынеў грыбы. Яны іх закапалі ў зямлю. Паказалі. Акадэмік быў уражаны: «Каб не пабачыў, то не паверыў, што грыбы можна вырастаць».

Але потым Маўр ва ўсім прызнаўся, грыбы выкапалі...

Калі Маўр страціў зрок, то зяць Міхась амаль кожны тыдзень прыходзіў да яго, чытаў найбольш цікавыя гумарэскі з «Кракадзіла» і часопіса «За рубежом». Пісьменнік вельмі цікавіўся ўсім, што адбывалася ў свеце.

Юбілей стаў добрай нагодай яшчэ раз звярнуцца да творчасці гэтага чалавеча, заснавальніка навукова-прыгод-

ніцкага жанру ў беларускай літаратуры, чый талент да гэтай пары застаецца ўнікальным і непаўторным, а яго імя займае пачэснае месца сярод такіх вядомых аўтараў, як Жюль Верн, Майн Рыд, Даніэль Дэфо, Фенімор Купер. Ён любіць падарожнічаць, адкрываць для сябе новыя мясціны, а кнігі Янкі Маўра заўсёды экзатыка, гэта падарожжа і прыгоды ў любові час і любви кучокам свету. У тым ліку на нашым беларускім Палесці. Таму і з'явілася ідэя зрабіць на партале Нацыянальнай бібліятэкі інтэрнэт-рэсурс, які называецца «Віртуальнае падарожжа з Янкам Маўрам». Да юбілею пісьменніка Нацыянальнай бібліятэкай было алічавана больш за 30 першых выданых твораў Янкі Маўра, таксама яго пераклады Андрэя Тэна. Прышвіна і іншых пісьменнікаў на беларускую мову. Дзякуючы сучасным тэхналогіям ёсць магчымасць убачыць і прачытаць поўныя тэксты твораў пісьменніка, якія змешчаны ў электроннай бібліятэцы. Праект віртуальнага падарожжа зроблены на беларускай, рускай і англійскай мовах.

На выставе прадстаўлены і кнігі — выданні розных гадоў. Гэта значыць, што гэтыя кнігі можна браць і чытаць. Чытаюць яго ўважліва нават дарослыя — вывучаюць яго багату творчасць. **Даследчыца творчасці Янкі Маўра Юлія МАСЦАРЭНКА**, напрыклад, адзначыла: «Я лічу, што настаяў той час, калі неабходна выдаць поўнае выданне твораў Янкі Маўра, падрыхтаваць адпаведныя і зробленыя на сучасным узроўні каментары да іх. Тым больш што знаходзяцца яшчэ запісы і творы, якія наогул неапублікаваны альбо апублікаваны ў перыядычным друку і шырока неведомыя чытану».

Але для сучаснай дзітвы спраўды любяць сродкі добрыя, каб далучыць іх да кніг: творы Маўра вабяць неверагоднымі прыгодамі. І самі яны як цікавае падарожжа.

Ларыса ЦІМОШЫК

БАЛЬ У ГЛЫБІНЦЫ

ЯК АДРАДЗІЦЬ ТРАДЫЦЫІ БЕЛАРУСКАЙ ШЛЯХТЫ?

25 мая ў Крычаўскім гістарычным музеі, які з 2008 года займае адрастаўраны будынак палаца князя Рыгора Пацёмкіна (помнік архітэктуры ранняга класіцызму з эліментамі псеўдаготыкі канца XVIII стагоддзя), пройдзе шляхецкі бал. Ініцыятарам балу з'яўляецца віцебскі клуб гістарычнай рэканструкцыі «Паўночная вежа», а падтрымаў ініцыятыву дырэктар музея ў Крычаве Вадзім Рыськоў.

Маркуецца, што ў балі возьмуць удзел гістарычныя клубы, якія займаюцца рэстаўрацыяй танца: «Барысаўская мыза» і «L'Empire» (Барысаў), «Залаты двор» і «Версаль» (Мінск), «Паўночная вежа» (Віцебск). Бал будзе вытрыманым у стылістыцы першай паловы XIX стагоддзя і складацца з праграмы ў трых аддзяленнях. Тут зааюляць танцы, напрыклад, з такімі назвамі: «Падмані мар», «Герцог Пёркікі», «Вольныя муляры», «Дзірка ў сцяне», Свечкі ў цемры» ды іншыя.

Арганізатары распавядаюць, што менавіта такія танцы былі папулярныя ў тых частах у Англіі Францыі, якія задалі тон усёй еўрапейскай танцавальнай культуры. Сярод тагачаснай беларускай шляхты гэтыя танцы былі не менш папулярныя, чым у краінах паходжання. Удзельнікі балу змогуць паглядзець на знаёмыя старадаўнія танцы, а таксама патанцаваць самі. Пауль маркуецца, што будзе больш за 70 гаасей. Але ўсе ахвотныя, пераапрунуўшыся ў адпаведныя эпосе стры, змогуць узяць удзел у балі.

— Для нас вельмі важна правесці шляхецкі бал не ў адным з найбольш вядомых палацаў кшталту Мірскага або Нясвіжскага, але прыцягнуць увагу да больш дробных, малавядомых і не менш адметных мясцін, — тлумачыць **Эля ПЕТРАЧЭНКА**, каардынатар праекта «Шляхецкі бал». — Праблема ў тым, што часта ў такіх месцах знаходзяцца розныя ўстановы, або ідзе рэканструкцыя, або стан таі, што ніякі бал там не правядзеш. Вось, напрыклад, цудоўны палац у Жылічах, як нам паведамілі, ця-

пер знаходзіцца на рэканструкцыі. Але мы вельмі спадзяёмся, што пасля яе заканчэння там таксама можна будзе аднаўляць традыцыі беларускага шляхецкага балу.

Верагодна, што яшчэ ў пачатку XIX стагоддзя беларуская шляхта, якую тады ўжо нават не лічылі за асобнае саслоўе і якую імкнулася паглынуць расійская дваранства, падзіла падобныя камерныя балі ў невялічкіх, але вельмі адметных палацах па ўсёй Беларусі. Акурат адрадзіўшы старадаўнія беларускія спосабы адпачывання, адраджаць і падтрымліваць беларускую нацыянальную культуру будзе куды лягчэй. Тым больш што беларуская шляхта, калі меркаваць па баях, абсалютна жывая.

Воўга ЧАЙКОЎСКАЯ

■ Акцыя

НОЧ. МУЗЕЙ

СЁННЯ Ў МІЖНАРОДНЫ МУЗЕЙНУ ДЗЕНЬ У МУЗЕЯХ БУДУЦЬ ГУЛЬНІ, ТАНЦЫ, МУЛЬТФІЛЬМЫ І КІНО!

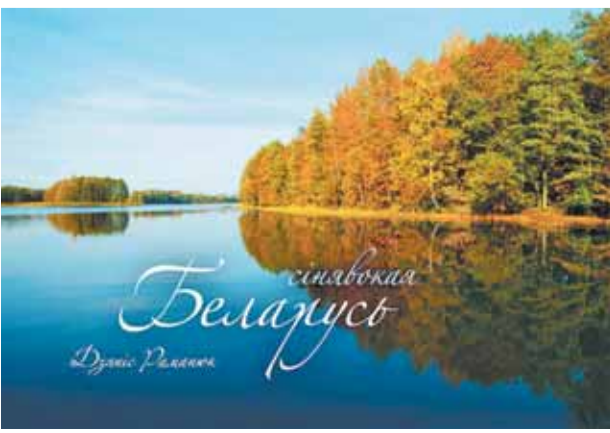
Сёння, 18 мая, Беларусь бярэ ўдзел у традыцыйнай міжнароднай акцыі «Ноч музеяў». Усе музеі нашай краіны, ад самых буйных да лакальных і вузакспецыялізаваных, прапануюць наведвальнікам спецыяльныя праграмы, якія будуць цягнуцца да позняй ночы. Акурат падчас такіх акцыяў у музеі цягнуцца больш наведвальнікаў, чым звычайна. Што, зразумела, спрыяе папулярнасці культуры і мастацтва і мае цудоўны асветніцкі эфект. Гэта бадай як у дзіцячым садку, калі дзядей праз гульні і забавы вучаць нечаму вялікаму, карыснаму і прыгожаму. І гэтыя «вяселі» гульні павінны выхоўваць у іх духоўныя, разумныя, свабодныя і прыстойныя людзей. Вось і на «Ноч музеяў» аічынным храмы мастацтва прапануюць шмат забаўляяк, паўдзельнічаўшы ў якіх, вы, можа быць, станецце трохі больш свабоднымі і разнавольнымі і зможаце хаця б дакрануцца да вечнага.

«Звязда» робіць сіцільны агляд найбольш цікавых «гульніаў», якія сёння прапануюць сталічныя музеі.

Нацыянальны мастацкі музей Беларусі, вул. Леніна, 20

Тут вам раскажуць 16 апавяданняў шляхціца Завальні. Праграма так і называецца — «Беларуская ноч, або Музей у фантастычных апавяданнях». Вы зразумееце, што музей — гэта не толькі нешта сур'езнае, застылае і страшна акадэмічнае. Музей — гэта рух і развіццё. А сёння вас нават пусцяць туды бясплатна, калі будзеце ў фантастычным абутку (каб пайсці туды, не ведаю куды) і чароўных акуларах (каб убачыць тое, не ведаю што). Цудоўны заклік да эксперыментаў! Большым кансерватарам квіткі абыдучца ў 50 тыс. руб (для дарослых) і 25 тыс. руб (для школьнікаў і студэнтаў).

Сярод самых адметных «апавяданняў», якія раскажа вам Нацыянальны музей, выстава мастака-ілюстратара Валерыя Славука. Ён самавучка, але сёння ў гэта вельмі складана паверыцца. Яго малюнк — надзвычай фантастычныя і загадкавыя. Да таго ж улюбённымі тэмамі майстра з'яўляецца міфалогія. Колькі персанажай беларускіх казак

ды паданняў намаляваў ужо Валерый Славука, і пералічыць цяжка. З некаторымі з іх вы і зможаце бліжэй пазнаёміцца на выставе.

Вас чакае таксама фотавыстава і прэзентацыя альбома Дзясны Раманюка «Беларусь сінявокая». З 305 фотаздымкаў альбома 25 будучь прадстаўлены на асобнай экспазіцыі. І менавіта яны дапамогуць вам глыбей зразумець зацяганыя агульнавядомыя наз-

Нацыянальны гістарычны музей Беларусі, вул. К. Маркса, 12

Лічу 13 аб'яраюць на «Ноч музеяў» у Нацыянальным гістарычным. Праграма, якая сваёй назвай адсылае да вядомага амерыканскага фільма жахаў «Ноч у музеі: гісторыі не спіць!», будзе прысвечана лічбе 13 і «чортаваму тузіну». Усе пляцоўкі музея будуць «заточаны» акурат пад гэтую «гульнію».

Так, наведвальнікі ў адной з залаў змогуць апынуцца ў атмасферы Мінска 1913 года, а ў іншай — у Маскве 1813 года... Музей напоўняць жывыя экспазіцыі, ён увесь ператворыцца ў суцэльную інтэрактыўную прасторы. Прайдзе майстар-клас рамонскаў, на якім можна паспрабаваць сабе ў ролі ганчара, напрыклад. А на асобнай музычнай пляцоўцы можна нават узяць удзел у джазавай імправізацыі.

Музей сучаснага выяўленчага мастацтва, пр. Незалежнасці, 47

Тут падчас акцыі «Ноч музеяў» зробіць акцэнт на сучасным тэатры, мадэрновай пластыцы і папулярнай музыцы. Не, не здзіўляйцеся, вы не пачуеце тут эстрадных выкананцаў. Вы пачуеце шмат цікавых, маладых і беларускамоўных музыкантаў, якія праёмманструюць вам свой погляд на тое, якой павінна быць папулярная музыка. Найбольш актыўнымі аб'яцаюць быць удзельнікі гурта РЕНА, які выступіць у новым складзе. Музычны праект The Arches, які аб'ядноўвае сёння 30 чалавек і літаральна днямі выдуў альбом у Парыжы, спалучыць камерную і электронную музыку з джазам, рокам і сім-фанічным матывамі.

Таксама ў музеі пакажуць мультфільмы расійскай студыі «Пілот», а найлепшыя фоксукнік-ілюзіяніст Беларусі Ніл Рамануў праёмманструе сваё майстэрства. Камп'ютарны нестоп-інтэрактыўны аб'яцаюць VVG (Virtual Vibes Group), які ўпершыню ў Беларусі ў 2009 годзе праёмманструвалі

тэхналогію відэакэмлінгу — праецыраванне відэа на паверхню аб'екта з улікам яго геаметрыі і размяшчэння ў прасторы.

Эксперыментальны тэатр «Юка ТАК», тэатр лялек «Дом Сонца» і перформеры Ілья Сін, Павел Вайніцкі і Яўген Рагозін (эксарцыстычны перформанс GesamtKunstwerk) пакажуць, чым ёсць сучасны тэатр, перформанс і мастацтва пластыкі наогул. Параважуюць пра ілюзорнасць, свабоду, фантамы і тое, як быць вольнымі. Уваходныя квіткі каштуюць 40 тыс. руб.

Дом-музей І з'езда РСДРП, пр. Незалежнасці, 31А

Сёння ў 20.30 тут адбудзецца «Ноч нямецкай мультыплікацыі», падчас якой вам пакажуць і анімацыю Веймарскай рэспублікі, і прапагандысцкія нямецкія фільмы 1930-х гадоў, і пасляваенныя мультфільмы, і нават сучасныя. Тэматычна гэтая даволі ўнікальная праграма падзелена на 3 блокі.

«Анімацыя ў даваенны перыяд»: акрамя анімацыйнай прадукцыі, якая выраблялася пры дзяржаўнай падтрымцы, у так званай «унутрашняй эміграцыі» ствараліся авангардныя фільмы, якія лічыліся «забароненым мастацтвам». Падборка фільмаў адлюстроўвае самую складаную эпоху ў нямецкай гісторыі, у тым ліку і для мультыплікацыі. «Анімацыя ў ГДР»: мультфільм у Германскай Дэмакратычнай Рэспубліцы значыць нашмат больш, чым проста дзіцячы фільм. У падборцы прадстаўлены найлепшыя прыклады анімацыйнага мастацтва і ўзоры мастацкага станаўлення, якія ўзніклі ў сувязі са спецыфічнай сітуацыяй таго часу. Разам з фільмамі дзяржаўнай студыі DEFA ў падборку ўключаны ўзоры анімацыйнага андэраунду, які з сярэдзіны 1970-х гадоў паступова стаў вырабляць усё

больш і больш фільмаў. «Сучасныя анімацыйныя фільмы»: розкі, абстрактныя, багатыя, смешны і поўны цікавых каляровых рашэнняў. Сучасны анімацыйны фільм падуключае сваім мастацкім узроўнем, які зрабіў яго вельмі прывабным ўнутры краіны і за яго межамі.

Дзяржаўны літаратурна-мемарыяльны музей Якуба Коласа, вул. Акадэмічная, 5

З самай раніцы ў музеі аб'яцаюць раскрыць наведвальнікам розныя літаратурныя і каліграфічныя таямніцы. Спецыяльна да 130-годдзя да дня нараджэння беларускага дзіцячага пісьменніка Янкі Маўра супрацоўнікі музея падрыхтавалі адмысловую інтэрактыўную віктарыю. Адбудзецца сустрэча з нашчадкамі Янкі Маўра і Якуба Коласа ў рамках традыцыйнага музейнага цыкла «Нашчадкі славетных людзей». Як вядома, Якуба Колас і Янка Маўр былі сватамі: сын Коласа Міхась Міцкевіч ажаніўся з дачкой Янкі Маўра Наталіяй. Нашчадкі дзвюх славетных літаратурных сем'яў падзеяліца ўспамінамі пра сваіх знакамітых продкаў.

Адным з найцікавейшых пунктаў у праграме будзе рэтра-кінапаказ мастацкага фільма паводле апавесці Янкі Маўра «Палескія рабінзоны» — «Неадкрытыя астравы» (1974) рэжысёра Леаніда Мартынюка, які ў гэтым годзе пайшоў з жыцця.

Музычную праграму складуць выступленні Рамана Яраша, Андрэя Касцяна, Віктара Сямашкі і гурта Reikt. А прыхільнікам класічнай музыкі Сярдзючэчча прапануецца канцэрт «Шэдэўры еўрапейскага барока» ансамбля «Камерныя салісты Мінска» пад кіраваннем Дзмітрыя Зуава.

Воўга ЧАЙКОЎСКАЯ